

**FESTIVAL
D'ART
URBÀ**

TOHÍNIZA
2010
Y
2011

foto de portada:

Detall del mur

de CHARQUIPUNK i

LA ROBOT DE MADERA

POLINIZA

www.poliniza.es

**FESTIVAL
D'ART
URBÀ**

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

TOHÍNIZA

RECTOR
DE LA UNIVERSITAT
POLITÀCNICA DE VALÈNCIA
Juan Juliá Igual

VICERECTORA D'ALUMNAT
I CULTURA
Mª Victoria Vivancos

CAP DE L'ÀREA
DE GESTIÓ CULTURAL
David Pérez

COMISSARI
Juan Canales

COORDINACIÓ
Virginia Higuera
Anna Codonyer
Carlos Ayats
Lola Gil

PRODUCCIÓ
Irene Grau (2010)
Gustavo Morant (2011)

COL-LABORACIONS:

VICERECTORAT DELS CAMPUS
I INFRASTRUCTURES
Salvador López

ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR
D'ENGINYERIA D'EDIFICACIÓ
Rafael Sánchez

FACULTAT DE BELLES ARTS
José Luis Cueto

CATÀLEG

Textos
Juan Canales
Francisco Sanfuentes

FOTOGRAFIA
Kike Sempere

TRADUCCIONS
Àrea de Promoció i
Normalització
Lingüística
Beverly Johnson

DISSENY I MAQUETACIÓ
Tassen Estudio

EDICIÓ

Editorial de la UPV
Ref.: 6327_01_01_01
ISBN: 978-84-8363-853-8
(versió impresa)

© de les imatges, els autors

© dels textos, els autors

© de la present edició:
Editorial Universitat Politècnica
de València
www.editorial.upv.es

Queda prohibida la reproducció,
distribució, comercialització,
transformació, i en general,
qualsevol altra forma d'explotació,
per qualsevol procediment, de tot
o part dels continguts d'aquesta
obra sense l'autorització expressa i
per escrit dels autors.

ÍNDEX

DOBLE CRÒNICA SENTIMENTAL AL VOLTANT DEL FESTIVAL POLINIZA 2010 I 2011	10
DOBLE CRÒNICA SENTIMENTAL ALREDEDOR DEL FESTIVAL POLINIZA 2010 Y 2011	
DOUBLE SENTIMENTAL REPORT ON THE 2010 AND 2011 POLINIZA FESTIVAL	
Juan Canales	

TOTS EL CARRERS I UN MATEIX CARRER	38
TODOS Y UNA MISMA CALLE ALL THE SAME STREET	
Francisco Sanfuentes	

2010	96
:	
ARYZ EUA	
BTOY Espanya	
AXEL VOID EUA	
LAGUNA Espanya	
CREW OGT Espanya	
STOOK, MALAKKAI, DIAM, LUST	
DIBO Espanya	
E1000INK Espanya	
KENOR Espanya	
KRAM Espanya	
NURIA MORA Espanya	

2011	138
:	
HYURO Argentina	
DON LUCHO Xile	
GÖLA Itàlia	
HELL'O MONSTERS Bèlgica	
INTI i SAILE Xile	
CHARQUIPUNK i	
LA ROBOT DE MADERA Xile	
NAPOL Espanya	
QUILLO Xile	
SAÏR França	
SPOK Espanya	
VIRA LATA Espanya	
ZBIOK Polònia	

**FESTIVAL
D'ART
URBÀ**

**POLI
NIZA**

**2010
Y
2011**

JUAN CANALES
Comissari

DOBLE CRÒNICA SENTIMENTAL AL VOLTANT DEL FESTIVAL POLINIZA 2010 | 2011

"Sky's the Limit was a message for the whole neighborhood. It stayed clean for a long time, but as it started to wear, first one tag and then a lot of others appeared. It hurts when someone goes over my piece, even tho'it was appreciated for over two years. That's why I painted over them 'Why can't some people respect art?'"

Sky's the Limit, grafit mural de Bil Blast, 1982¹

Miró tenia 76 anys quan va pintar quaranta-quatre metres lineals, aproximadament uns setanta metres quadrats, a les vidrieres del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya; un edifici gris dissenyat el 1962 per Xavier Busquets. El peculiar mural va omplir de color els aparadors de la planta baixa. Allò substancial de la intervenció es va condensar en una pel·lícula de Pere Portabella. Miró va netejar els cristalls quan va passar el temps estipulat. Va tornar a deixar-los transparents. Va destruir la seua pròpia obra.

Tot va començar el 26 d'abril de 1969. La Junta del COAC, amb motiu de l'exposició "Miró, l'altre", va proposar a Portabella rodar el procés de creació. La pintura havia de tenir una funció de reclam i la va elaborar *in situ* Va mirar al costat dels seus assistents. El cineasta va transcendir el mer encàrrec i no va acceptar rodar un documental testimonial². Va condicionar el projecte, en acabar l'exposició Miró

havia d'esborrar-ho tot, ajudat pels serveis de neteja. I així es va fer. La complicitat entre tots dos va ser absoluta. Miró va saber ser humil i efímer.

Pintar en les parets de la ciutat és fer pintura mural. O no. La referència al suport és condició necessària per a

DOBLE CRÓNICA SENTIMENTAL ALREDEDOR DEL FESTIVAL POLINIZA 2010 Y 2011

Miró tenía 76 años cuando pintó cuarenta y cuatro metros lineales, aproximadamente unos setenta metros cuadrados, en las cristaleras del Colegio Oficial de Arquitectos de Cataluña; un edificio gris diseñado en 1962 por Xavier Busquets. El peculiar mural llenó de color los escaparates de la planta baja. Lo sustancial de la intervención se condensó en una película de Pere Portabella. Miró limpió los cristales cuando pasó el tiempo estipulado. Volvió a dejarlos transparentes. Destruyó su propia obra.

Todo empezó el 26 de abril de 1969. La Junta del COAC, con motivo de la exposición "Miró L'Altre", propuso a Portabella rodar el proceso de creación. La pintura debía tener una función de reclamo y la elaboró *in situ* Miró junto a sus asistentes. El cineasta trascendió el mero

DOUBLE SENTIMENTAL REPORT ON THE 2010 AND 2011 POLINIZA FESTIVAL

Miró was 76 years old when he painted forty-four linear metres, approximately seventy square metres, on the windows of the headquarters of the Catalanian Association of Architects (Spanish acronym-COAC); a grey building designed by Xavier Busquets in 1962. His quirky wall painting filled the ground floor windows with colour. The fundamental part of the intervention was condensed into a film by Pere Portabella. After the stipulated time, Miró cleaned the windows, leaving them transparent again. He destroyed his own work.

It all began on 26 April 1969. For the "Miró L'Altre", exhibition, the COAC board asked Portabella to film the creative process. The painting was intended to draw people in and Miró executed it *in situ* together with his assistants. The film-maker exceeded the original commission and refused to film a token documentary². His condition for

1. CHALFANT, HENRY/ PRIGOFF, JAMES. *Spray Can Art*, Londres, Thames & Hudson Ltd. 1987, p. 20.

2. QUINTANA, ÀNGEL. *Cahiers du Cinema Espanya*, núm. 36, juliol-agost, 2010, p. 42.

parlar de mural, però no per a definir-la. Òbviament no totes les pintures aplicades sobre el mur són directament murals i menys encara art. Pintar al carrer és bo. Intervenir en l'espai públic amb sensibilitat i esperit crític és necessari. Fins i tot la poesia ho és. Com diu el meu amic Pancho: "Intervenir és prendre part en un assumpte".

El seguiment d'aquestes intervencions efímeres en l'espai públic és addictiu. Reforça algunes idees que van ser incipients el 2006, primera edició del festival Poliniza: els murals al carrer aporten bellesa a la ciutat. Al seu torn, és un contrapunt a la política de la por d'alguns dirigents. Personalment aprecie la càrrega transcendent d'aquesta acció, pacifista i benèfica, que actua des de l'empatia i l'enfocament crític. Alguna cosa es detecta al carrer, des de fa algunes dècades, que acosta art i vida.

L'artista austríac Friedrich Stowasser va morir l'any 2000 als 72 anys, navegant per aigües del Pacífic, a bord del *Queen Elizabeth 2*. També conegut com Friedensreich Hundertwasser, va inventar el seu nom artístic i va saber omplir-lo de significat. En els seus

escrits defensava el nostre dret a la individualitat, a la distinció estètica, fora de la producció industrial estandarditzada. Una part interessant del seu treball es va desenvolupar en l'espai públic. Va cobrir l'arquitectura funcional de materials plàstics i naturalesa: des de morters tenyits, botelles

encargo y no aceptó rodar un documental testimonial². Condicionó el proyecto, al acabar la exposición Miró debía borrarlo todo, ayudado por los servicios de limpieza. Y así se hizo. La complicidad entre ambos fue absoluta. Miró supo ser humilde y efímero.

Pintar en las paredes de la ciudad es hacer pintura mural. O no. La referencia al soporte es condición necesaria para hablar de mural, pero no para definirlo. Obviamente no todas las pinturas aplicadas sobre el muro son directamente murales y menos aún Arte. Pintar en la calle es bueno. Intervenir en el espacio público con sensibilidad y espíritu crítico es necesario. Incluso la poesía lo es. Como dice mi amigo Pancho "Intervenir es tomar parte en un asunto".

El seguimiento de estas intervenciones efímeras en el espacio público es adictivo. Refuerza algunas ideas que fueron incipientes en 2006, primera edición del festival Poliniza: los murales

the project was that when the exhibition ended, Miró had to erase everything, with the help of the cleaning services. And that is what happened. The complicity between the two was absolute. Miró knew how to be humble and ephemeral.

Painting the walls of the city means doing wall paintings; or not. Reference has to be made to the format in order to discuss wall painting, but not to define it. Obviously not all paints applied to walls are directly wall paintings, much less Art. Painting in the street is good. Intervening in the public space with sensitivity and critical spirit is necessary. Even poetry is. As my friend Pancho says "Intervening is to take part in something".

Following these ephemeral interventions in the public space is addictive. It reinforces some incipient ideas from 2006, the first edition of the Poliniza festival: wall paintings in the street bring beauty to the city. Sometimes it is the

reciclades i trossos de ceràmica fins a herba, arbustos i arbres vius. El 27 de febrer del 1972 va fer públic el seu manifest *Your window right. Your tree duty*³. Amb discurs ecologista i colors lisèrgics, sostenia el nostre dret a la finestra. Aquest ha de considerar-se especialment necessari en els blocs de pisos i apartaments.

Entenia que el moviment de l'arquitectura internacional derivada del racionalisme, dirigida a la rendibilitat i lucre d'uns pocs, alçava edificis malalts i plens d'angles rectes. Per a contrarestar el mal, proposava diferenciar les finestres i la façana confrontant: la persona que visquera en un d'aquests pisos o apartaments havia

en la calle aportan belleza a la ciudad. A su vez, es un contrapunto a la política del miedo de algunos dirigentes. Personalmente aprecio la carga trascendente de esta acción, pacifista y benéfica, que actúa desde la empatía y el enfoque crítico. Algo se detecta en la calle, desde hace algunas décadas, que acerca arte y vida.

El artista austríaco Friedrich Stowasser murió en el año 2000 a los 72 años, navegando por aguas del Pacífico, abordo del *Queen Elizabeth 2*. También conocido como Friedensreich Hundertwasser; inventó su nombre artístico y supo llenarlo de significado. En sus escritos defendía nuestro derecho a la individualidad, a la distinción estética, fuera de la producción industrial estandarizada. Una parte interesante de su trabajo se desarrolló en el espacio público. Cubrió la arquitectura funcional de materiales plásticos y naturaleza: desde morteros teñidos, botellas recicladas y trozos de cerámica hasta hierba, arbustos y árboles vivos. El 27 de febrero de 1972 hizo público su manifiesto *Your*

counterpoint to the politics of fear promoted by some leaders. Personally, I value the transcendent content of this pacifist, beneficial action based on empathy and a critical approach. Something has been detectable in the streets for several decades now, bringing art and life together.

Austrian artist Friedrich Stowasser died in 2000 at the age of 72, sailing in the waters of the Pacific on board *Queen Elizabeth 2*. He was also known as Friedensreich Hundertwasser; he invented his artistic name and was able to imbue it with meaning. In his writings he defined our right to individuality, to aesthetic distinction, outside standardised industrial production. An interesting part of his work was done in the public space. He covered functional architecture with plastic materials and nature: from dyed mortars, recycled bottles and pieces of ceramic, to grass, bushes and living trees. On 27th February 1972 he published his manifesto *Your window right. Your tree duty*³. With an ecologist discourse

3. RAND, HARRY. *Hundertwasser*, Köln, Benedikt Taschen, 1994.

d'abocar-se a la finestra i pintar amb una brotxa de mànec llarg tot el que poguera, fins a on li arribara el braç. Així seria visible des de lluny, per a tots. Denotaria que algú diferent viu allí, no com l'home estandarditzat i empresonat en una arquitectura grisa.

La recerca dels límits, en ocasions, acaba en difuses línies d'ombra. Per això apassiona l'ampli i fecund camp relacional que sorgeix entre la pintura, el suport arquitectònic i l'entorn urbà. Si el mural és l'art d'allò possible, el context i la funció el condicionen irremissiblement; no hauria de descartar-se el ciutadà, que el pateix

14 *window right. Your tree duty*³. Con discurso ecologista y colores lisérgicos, sostenía nuestro derecho a la ventana. Este debe considerarse, especialmente necesario, en los bloques de pisos y apartamentos. Entendía que el movimiento de la arquitectura internacional derivada del racionalismo, dirigida a la rentabilidad y lucro de unos pocos, levantaba edificios enfermos y llenos de ángulos rectos. Para contrarrestar el mal, proponía diferenciar las ventanas y la fachada colindante: la persona que viviese en uno de estos pisos o apartamentos, debe asomarse a su ventana y pintar con una brocha de mango largo todo lo que pudiera, hasta donde alcance su brazo. Así sería visible de lejos, para todos. Denotaría que alguien diferente vive allí, no como el hombre esclavizado y encarcelado en una arquitectura gris.

and acid colours, he defended our right to the window; a right that must be regarded as especially necessary in blocks of flats and apartments. He understood that the rationalism-based international architecture movement, directed at profitability and gain for the few, was erecting sick buildings full of right angles. To counteract the problem, he proposed differentiating windows and the adjoining façade: people living in flats or apartments should be able to lean out of their windows and use a long handled brush to paint everything within arm's reach. Then it would be visible from a distance, for everyone. It would show that different people lived there, rather than standardised human beings, imprisoned in characterless architecture.

La búsqueda de los límites, en ocasiones, termina en difusas líneas de sombra. Por eso apasiona el amplio y fecundo campo relacional que surge entre la pintura, el

The search for limits sometimes ends in blurred shadow lines. That is why the broad, fertile field of the relationships between painting, architectural format and urban

o gaudeix, quan el troba en el seu camí. Interrogants semblants planteja l'anomenat art públic. Igualment, el grafit mural.

Aquesta crònica pretén explicar què va ocórrer en les dues passades edicions del festival Poliniza, durant un parell de setmanes al maig de 2010 i de 2011. Crec

que, en el seu context, es va produir certa transgressió amb el festival. Precisament amb l'ocupació de nous espais i la participació internacional més intensa fins al moment: els Estats Units, Xile, l'Argentina, Polònia, Itàlia, Bèlgica, França i Alemanya. Així mateix, la més diversa quant a la procedència dels participants, fins a set comunitats autònomes diferents.

El festival contradiu la definició més ortodoxa de mural, la que practiquem a l'acadèmia: no té en compte totes les exigències tecnològiques i estètiques derivades de la seua instal·lació permanent com a part integral de l'estructura d'un edifici. Incoherència? No, diferent context. Som efímers. La pintura mural és la disciplina integradora del Poliniza. Podria ser transgressora. Fins i tot de la seua pròpia identitat. Ni els poetes han qüestionat tant el seu mitjà d'expressió com els pintors. Ells saben d'aquest dolor, tracen sobre mur o llenç.

En les dues últimes edicions del Poliniza s'han complert diversos objectius i superat alguns fracassos. Això s'ha vist reflectit en els resultats del Certamen d'Intervencions de Pintura Mural. Amb la imminència del 2012, i ja van sis convocatòries d'un concurs pioner i de requisit efímer. Els murs són reciclats any rere any, però crec que han renovat la concepció de l'espai

soporte arquitectónico y el entorno urbano. Si el mural es el arte de lo posible, el contexto y la función lo condicionan irremisiblemente; no debería descartarse al ciudadano, que lo sufre o disfruta, cuando lo encuentra en su camino. Parecidos interrogantes plantea el llamado arte público. Igualmente el grafiti mural.

Esta crónica pretende contar qué ocurrió en las dos pasadas ediciones del Festival Poliniza, durante un par de semanas en mayo de 2010 y de 2011. Creo que, en su contexto, se produjo cierta transgresión con el festival. Precisamente con la ocupación de nuevos espacios y la participación internacional más intensa hasta el momento: Estados Unidos, Chile, Argentina, Polonia, Italia, Bélgica, Francia y Alemania. Asimismo, la más diversa en cuanto a la procedencia de los participantes, hasta siete diferentes comunidades autónomas. El festival contradice la definición más ortodoxa de mural, la que practicamos en la Academia: no tiene

environment is so fascinating. If wall painting is the art of what is possible, it is irremissibly conditioned by context and function; it must not disregard the citizens who suffer or enjoy the piece as they pass by. So-called public art raises similar questions, and so does wall graffiti.

This report attempts to tell the story of what happened in the last two editions of the Poliniza Festival, in two weeks in May 2010 and 2011. I think that in its context, the festival surpassed certain limits; in terms of the occupation of new spaces and the most intense international participation to date: The United States, Chile, Argentina, Poland, Italy, Belgium, France and Germany. Participation was also the most diverse in that participants came from seven different self-governing regions. The festival contradicts the most orthodox definition of wall painting, the one we use in the academic world: it does not take into account all the

públic d'aquest micropoble, la Universitat Politècnica de València.

El 2010 no van quallar els convenis amb Llatinoamèrica. Esgotats els terminis, a part de Nuria Mora, no vam poder gestionar nous convidats. Nuria va ser l'encarregada de resoldre el complex mur simbòlic del festival, el mur del Rectorat, amb encertada paleta de colors va adaptar al suport arquitectònic el seu constant estil de plànols i tintes saturades. Afortunadament va ser notable, en qualitat i quantitat, la participació dels artistes en el concurs. La demanda va superar la nostra oferta de parets. Seleccionem vuit propostes entre més de noranta artistes. Els murals van ser executats dins del termini i en la forma escaient. Pintura mural d'arrel urbana, realitzada en viu per Aryz, Btoy, Laguna i Axel, Dibo, E1000ink, Kenor, Kram, i els membres de la inefable OGT Crew: Stook, Malakkai, Diam i Lust.

El festival ha permès establir xarxes. Transmetre diferents experiències vicàries entre artistes, estudiants, personal docent i investigador i personal de l'administració i serveis de la UPV. Aquesta primera setmana de maig del 2010 i 2011 es va convertir en una producció

sensorial col·lectiva i lúdica. La sèrie d'esdeveniments desenvolupats van tenir una exquisida planificació per part de l'equip del Vicerectorat de Cultura. Aquesta acurada execució de les activitats paral·leles es realitza amb respecte absolut a la llibertat individual, i alhora, dins dels límits de la comunitat universitària.

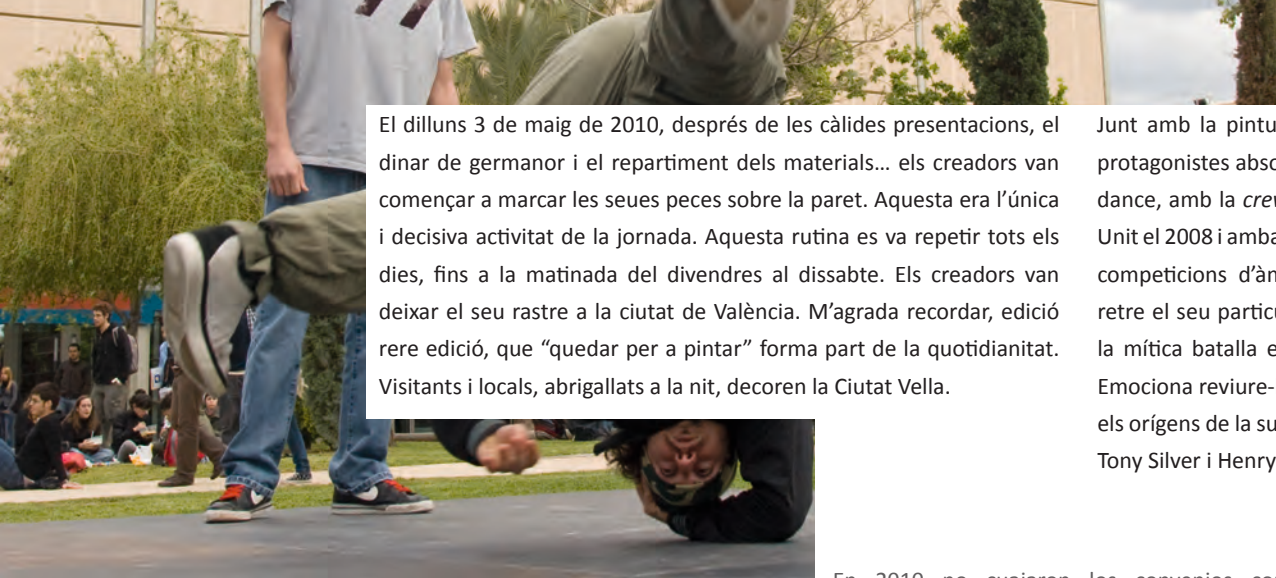
en cuenta todas las exigencias tecnológicas y estéticas derivadas de su instalación permanente como parte integral de la estructura de un edificio. ¿Incoherencia? No, diferente contexto. Somos efímeros. La pintura mural es la disciplina integradora del Poliniza. Podría ser transgresora. Incluso de su propia identidad. Ni los poetas han cuestionado tanto su medio de expresión como los pintores. Ellos saben de este dolor, tracen sobre muro o lienzo.

En las dos últimas ediciones del Poliniza se han cumplido diversos objetivos y superado algunos fracasos. Esto se ha visto reflejado en los resultados del Certamen de Intervenciones de Pintura Mural. Con la inminente de 2012, y ya van seis convocatorias de un concurso pionero y de requisito efímero. Los muros son reciclados año tras año, pero creo que han renovado la concepción del espacio público de este micro pueblo, la Universitat Politècnica de València.

technological and aesthetic requirements stemming from permanent installation as an integral part of a building's structure. Is that due to inconsistency? No, it is because the contexts are different. We are ephemeral. Wall painting is the integrating discipline in Poliniza. It could be transgressor; even transgressing its own identity. Not even poets have questioned their medium of expression as much as painters. They know about this pain, they draw on walls or canvas.

In the last two editions of Poliniza various objectives have been fulfilled and some failures have been overcome, as reflected in the results of the Wall Painting Competition. With the 2012 festival imminent, there have already been six editions of the pioneering ephemeral artwork competition. The walls are recycled year after year, but I think they have renewed the conception of public space in the micro village that is Universitat Politècnica de València.

El dilluns 3 de maig de 2010, després de les càlides presentacions, el dinar de germanor i el repartiment dels materials... els creadors van començar a marcar les seues peces sobre la paret. Aquesta era l'única i decisiva activitat de la jornada. Aquesta rutina es va repetir tots els dies, fins a la matinada del divendres al dissabte. Els creadors van deixar el seu rastre a la ciutat de València. M'agrada recordar, edició rere edició, que "quedar per a pintar" forma part de la quotidianitat. Visitants i locals, abrigallats a la nit, decoren la Ciutat Vella.

Junt amb la pintura mural, la dansa i la música urbana van ser les protagonistes absolutes de la V Edició. El dimarts 4, exhibició de break dance, amb la *crew* Fallen Angelz de Barcelona; campions de la Bboy Unit el 2008 i ambaixadors d'Espanya en la *Battle of the Year*⁴, ambdues competicions d'àmbit internacional. Els intensos Fallen Angelz van retre el seu particular homenatge, van citar passos de Crazy Legs, en la mítica batalla entre els Rock Steady Crew i els Dynamic Rockers. Emociona revivre-la en *Style Wars*, l'imprescindible documental sobre els orígens de la subcultura *hip-hop* al Nova York del 1983, realitzat per Tony Silver i Henry Chalfant.

En 2010 no cuajaron los convenios con Latinoamérica. Agotados los plazos, aparte de Nuria Mora, no pudimos gestionar nuevos invitados. Nuria fue la encargada de resolver el complejo muro simbólico del Festival, el muro de Rectorado, con acertada paleta de colores adaptó al soporte arquitectónico su constante estilo de planos y tintas saturadas. Afortunadamente fue notable, en calidad y cantidad, la participación de los artistas en el concurso. La demanda superó nuestra oferta de paredes. Seleccionamos ocho propuestas de entre más de noventa artistas. Los murales fueron ejecutados en tiempo y forma. Pintura mural de raíz urbana, realizada en vivo por Aryz, Btoy, Laguna y Axel, Dibo, E1000ink, Kenor, Kram, y los miembros de la inefable OGT Crew: Stook, Malakkai, Diam y Lust.

In 2010 agreements with Latin America did not come to anything. With the periods exhausted, apart from Nuria Mora, we were unable to make arrangements for new guests. Nuria was asked to resolve the complex, Vice-Chancellor's wall, symbol of the Festival and did so with a clever palette of colours, adapting her constant style of planes and saturated inks to the architectural format. Fortunately, artist participation in the competition was remarkable in terms of quality and quantity. Demand exceeded our supply of walls. We chose eight proposals from more than ninety artists. The wall paintings were executed in the appropriate time and manner. Wall painting with urban roots, executed live by Aryz, Btoy, Laguna and Axel, Dibo, E1000ink, Kenor, Kram and members of the ineffable OGT Crew: Stook, Malakkai, Diam and Lust.

4. <http://www.braunbattleoftheyear.com/>

El dimecres 5, tant de bo que gaudim amb les *Interferències*, del grup de dansa contemporània Entrebacs. El text següent de la ballarina i fundadora del grup, Paula Segarra, defineix perfectament el seu espectacle:

“Proposem una dansa en present, i nascuda, no sols del moment que vivim, sinó també de l’espai que habitem. Així, l’origen del moviment d’aquesta peça era tot el que ens trobàvem a l’Àgora: el mobiliari de l’espai públic i les persones que hi desenvolupen les seues

activitats quotidianes. I, aquesta és la clau, en l’espai públic estan tan estereotipades les accions que poden realitzar-se, que qualsevol moviment aliè causa sorpresa i inquietud. L’espai està en moviment continu, constantment es creen buits que algú ocupa, i alhora aquesta persona deixa un buit en un altre lloc, i aquest dia nosaltres estàvem allí per a percebre aquestes variacions i per a donar respostes amb el nostre moviment, dialogant amb l’espai sempre canviant.”

18 El festival ha permitido establecer redes. Transmitir distintas experiencias vicarias entre artistas, estudiantes, personal docente e investigador y personal de la administración y servicios de la UPV. Esta primera semana de mayo de 2010 y 2011 se convirtió en una producción sensorial colectiva y lúdica. La serie de eventos desarrollados tuvieron una exquisita planificación por parte del equipo del Vicerrectorado de Cultura. Esta cuidadosa ejecución de las actividades paralelas se realiza con absoluto respeto a la libertad individual, y a su vez, dentro de los límites de la comunidad universitaria.

The festival has helped to forge new networks; transmitting vicarious experiences among artists, students, teaching and research staff and UPV administration and services staff This first week in May 2010 and 2011 became a collective, fun, sensory production. The series of events was exquisitely planned by the Department of Culture team. This careful execution of parallel activities fully respected both individual freedom and the limits of the university community.

El lunes 3 de mayo de 2010, tras las cálidas presentaciones, la comida de hermandad y el reparto de los materiales... los creadores empezaron a marcar sus piezas sobre la pared. Esa era la única y decisiva actividad de la jornada. Esta rutina se repitió todos los días,

On Monday 3 May 2010 after warm presentations, lunch for the participants and distribution of materials, the creators began to mark the outlines of their pieces on the walls. That was the only decisive activity of the day. This routine was repeated everyday until late Friday night/early Saturday morning. The

La música va continuar el dijous 6 al migdia, de nou a l'Àgora, amb el *hip-hop* dels Deborithmicos de Barcelona, i a la nit, al Murray's Club de València, va actuar el duo Beat Spoke, Sarah Gessler i John Fontan. Una fi de festa relaxada i hipnòtica.

hasta la madrugada del viernes al sábado. Los creadores dejaron su rastro en la ciudad de Valencia. Me agrada recordar, edición tras edición, que forma parte de lo cotidiano "el quedar a pintar". Visitantes y locales, arropados por la noche, acicalan la Ciutat Vella.

creators left their mark on the city of Valencia. I am pleased to remember, edition after edition, that "meeting to paint" forms part of daily life. Visitors and locals, enveloped by the night, dressed up the old part of the city, Ciutat Vella.

Junto a la pintura mural, la danza y la música urbana fueron las protagonistas absolutas de la V Edición. El martes 4, exhibición de *break dance*, con la *crew* Fallen Angelz de Barcelona; campeones de la Bboy Unit en 2008 y embajadores de España en la *Battle of the Year*⁴, ambas competiciones de ámbito internacional. Los intensos Fallen Angelz rindieron su particular homenaje, citaron pasos de Crazy Legs, a la mítica batalla entre los Rock Steady Crew y los Dynamic Rockers. Emociona revivirla en *Style Wars*, el imprescindible documental sobre los orígenes de la subcultura *hip hop* en el Nueva York de 1983, realizado por Tony Silver y Henry Chalfant.

Together with wall painting, dance and urban music were the absolute protagonists of the fifth Edition. On Tuesday 4th, there was a break dance, exhibition, with the Fallen Angelz *crew* from Barcelona, who were Bboy Unit champions in 2008 and ambassadors for Spain in *Battle of the Year*⁴, both international competitions. The intense Fallen Angelz paid their special homage, citing steps from Crazy Legs, to the mythical battle between the Rock Steady Crew and the Dynamic Rockers. It is fascinating to relive the show/the battle in *Style Wars*, the essential documentary on the origins of *hip hop* subculture in New York in 1983, made by Tony Silver and Henry Chalfant.

El miércoles 5, ojalá disfrutaran con las *Interferencias*, del grupo de danza

On Wednesday 5, I hope you enjoyed *Interferences*, from the modern dance group

Com vaig dir anteriorment, en la V edició de 2010, els guanyadors del disputat certamen van ser: Aryz, Btoy, Laguna i Axel, Dibo, Kram, E1000ink, Kenor, i l'OGT Crew. Apuntaré algunes anècdotes i reflexions sobre ells.

contemporánea Entrebacs. El siguiente texto de la bailarina y fundadora del grupo, Paula Segarra, define perfectamente su espectáculo:

“Proponemos una danza en presente, y nacida, no solamente del momento que vivimos, sino también del espacio que habitamos. Así, el origen del movimiento de esta pieza era todo lo que en el Ágora nos encontrábamos: el mobiliario del espacio público, y las personas que en él desarrollan sus actividades cotidianas. Y, esta es la clave, en el espacio público están tan estereotipadas las acciones que pueden realizarse, que cualquier movimiento ajeno causa sorpresa e inquietud. El espacio está en continuo movimiento, constantemente se crean huecos que alguien ocupa, y a su vez esa persona deja un vacío en otro lugar; y ese día nosotras estábamos allí para percibir esas variaciones y para dar respuestas con nuestro movimiento, dialogando con el espacio siempre cambiante.”

La música continuó el jueves 6 al medio día, de nuevo en el Ágora, con el *hip hop* de los Debilithmeticos de Barcelona; y por la noche, en el Murray's Club de Valencia, actuó el dúo Beat Spoke, Sarah Gessler y John Fontan. Un fin de fiesta relajado e hipnótico.

Como dije anteriormente, en la V Edición de 2010, los ganadores del disputado Certamen fueron: Aryz, Btoy, Laguna y Axel, Dibo, Kram, E1000ink, Kenor, y la OGT Crew. Apuntaré algunas anécdotas y reflexiones sobre ellos.

Entrebacs. The following text from the dancer and founder of the group, Paula Segarra, defines their show perfectly:

“We propose a dance in the present, born, not only of the time in which we live, but also the space we inhabit. So the movement in this piece originated from everything we found in the Agora: the furniture in the public space and the people who carried out their daily activities there. And this is the key, the actions that can take place in the public space are so stereotyped that any strange movement creates surprise and concern. The space is in continuous movement, gaps are constantly created that someone occupies and in turn that person leaves a gap somewhere else; and that day we were there to perceive those variations and respond with our movement, creating a dialogue with ever-changing space.”

The music continued on Thursday 6 at midday, in the Agora again, with *hip hop* from the Debilithmeticos from Barcelona; and in the evening, at Murray's Club, Valencia, there were performances by the duo Beat Spoke, Sarah Gessler and John Fontan; a relaxed and hypnotic end to the party.

As I said above, in the 2010 5th Edition, the competition winners were: Aryz, Btoy, Laguna and Axel, Dibo, Kram, E1000ink, Kenor, and la OGT Crew. Below I offer some anecdotes and reflections.

Aryz, als pocs mesos de nèixer a Palo Alto (1988, Califòrnia, EUA), es va traslladar a Barcelona. Estudiant de belles arts un poc incomprès pels seus professors, segons em va confessar. Potser ja va acabar la carrera. Mentrestant deixa empremta en parets mitgeres per tot Europa. Representat per la *Montana Gallery* de Barcelona. Hi ha una altra xarxa de galeries contemporànies diferent a les que freqüentem amb assiduitat els facultatius. D'altra banda, va estrenar amb un superb mural la nova paret del Deganat: l'ampliació a gran escala –dibuixada directament amb corró de pintar d'esponja– d'una il·lustració personalíssima. Amb

sentit de la composició i intuïció espacial, va pintar el cadàver d'un soldat fumador en un camp d'esquelets. Va controlar múltiples punts de vista i densitats de trama i gra, és a dir, va aconseguir un acurat tractament del detall, dins d'una estructura compositiva clara. Va esprémer totes les possibilitats de dissolució de l'emulsió plàstica en aigua i la combinació amb l'esmalt sintètic mat en aerosol, la gamma del Montana M94. Em va assegurar que no coneixia massa Jean Giraud, Milo Manara i les revistes *Zona 84*, *Métal Hurlant* o *Víbora*.

Aryz, a los pocos meses de nacer en Palo Alto (1988, California, EUA), se trasladó a Barcelona. Estudiante de Bellas Artes algo incomprendido por sus profesores, me confesó. Quizás ya terminó su carrera. Mientras tanto deja huella en paredes medianeras por toda Europa. Representado por la *Montana Gallery* de Barcelona. Existe otra red de galerías contemporáneas diferente a las que frecuentamos con asiduidad los facultativos. Por lo demás, estrenó con un soberbio mural la nueva pared de Decanato: la ampliación a gran escala, dibujada directamente a rodillo de espuma, de una ilustración personalísima. Con sentido de la composición e intuición espacial, pintó el cadáver de un soldado fumador en un campo de esqueletos. Controló múltiples puntos de vista y densidades de trama y grano, es decir, consiguió un cuidadoso tratamiento del

Shortly after his birth in Palo Alto (1988, California, USA), Aryz and his family moved to Barcelona. He confessed that he was a Fine Arts student somewhat misunderstood by his professors. He may have finished his degree by now. Meanwhile, he has left his mark on boundary walls throughout Europe. He is represented by *Montana Gallery* in Barcelona. There is another network of modern galleries different to those we university staff regularly visit. Anyway, he was the first to use the Dean's office wall and he painted a magnificent wall painting: expanding a very personal illustration to large scale, drawn directly with a foam roller. With a sense of composition and spatial intuition, he painted the dead body of a soldier-smoker in a field of skeletons. He controlled multiple perspectives and densities of weft and grain, that is, he paid careful attention

Un mur recentment blanquejat i impol·lut no és el que acostuma a cercar Btoyo pels carrers de Barcelona. Ni el format de quasi quatre metres d'alt amb onze i mig de llarg. Prefereix superfícies atrotinades, amb restes de vida i temps sobre elles. Així i tot, minuciosament,

va arriscar, va emprar una resolució tècnica que mai havia usat, i va triomfar. Tots els dies, a l'ombra, va estar de cara al mur de la Tarongeria, a l'entrada nord de l'Àgora. Treballant.

detalle, dentro de una estructura compositiva clara. Exprimió todas las posibilidades de disolución de la emulsión plástica en agua y su combinación con el esmalte sintético mate en aerosol, la gama del Montana M94. Me aseguró no conocer demasiado a Jean Giraud, Milo Manara, las revistas *Zona 84*, *Métal Hurlant* o *Víbora*.

detail, within a clear compositional structure. He exploited all the possibilities of dissolving plastic emulsion in water, combining it with a synthetic enamel matt finish spray paint from the Montana M94 range. He told me he wasn't very familiar with Jean Giraud, Milo Manara, or the magazines *Zona 84*, *Métal Hurlant* or *Víbora*.

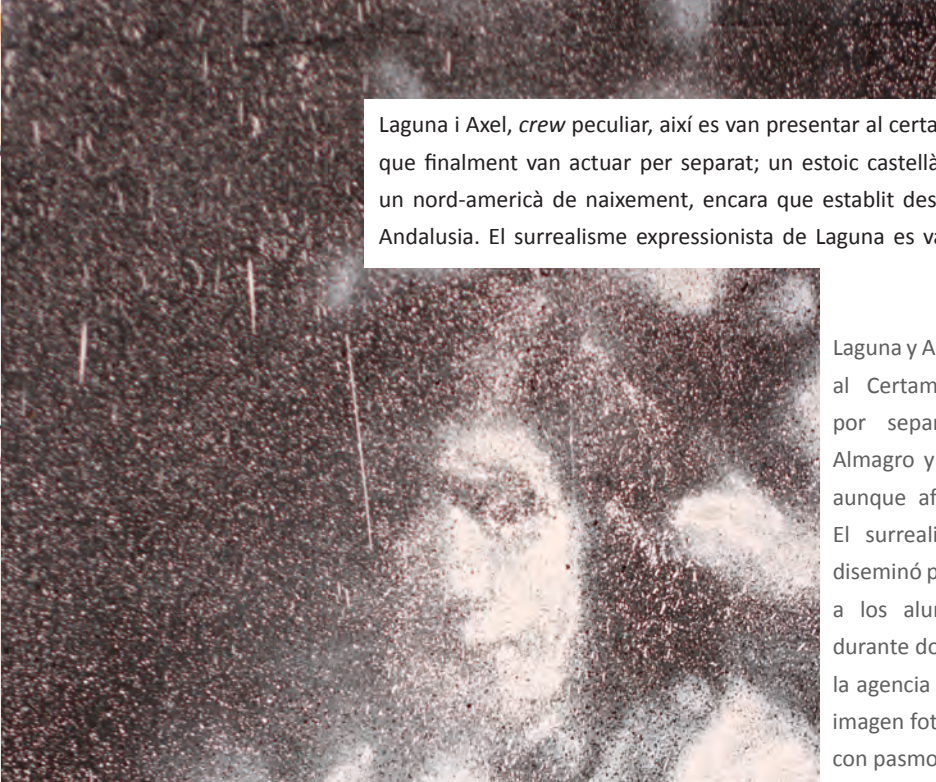
22

Un muro recién blanqueado e impoluto no es lo que acostumbra a buscar Btoyo por las calles de Barcelona. Ni el formato de casi cuatro metros de alto con once y medio de largo. Prefiere superficies ajadas, con restos de vida y tiempo sobre ellas. Aun así, minuciosamente, arriesgó, empleó una resolución técnica que nunca había usado, y triunfó. Todos los días, a la sombra, estuvo de cara al muro de la Tarongería, en la entrada norte del Àgora. Trabajando.

Btoyo does not often find a recently painted, virgin wall in the streets of Barcelona; or one that is almost four metres high and eleven and half metres long. He prefers shabby surfaces, with remains of life and time on them. Even so, with minute attention to detail, he took the risk and used a technical solution he had never used before with great success. Every day, in the shade he faced the Tarongeria restaurant wall at the north entrance of the Agora and worked away.

Laguna i Axel, *crew* peculiar, així es van presentar al certamen, encara que finalment van actuar per separat; un estoic castellà d'Almagro i un nord-americà de naixement, encara que establert des de xiquet a Andalusia. El surrealisme expressionista de Laguna es va disseminar

per diversos murs i va rebre enigmàtic els alumnes de Belles Arts cada dia, durant dotze mesos. Axel, a l'Àgora, al costat de l'agència de viatges, va traduir el seu treball⁵ amb la imatge fotogràfica al mur, en blanc i negre, amb una facilitat expressiva sorprenent.

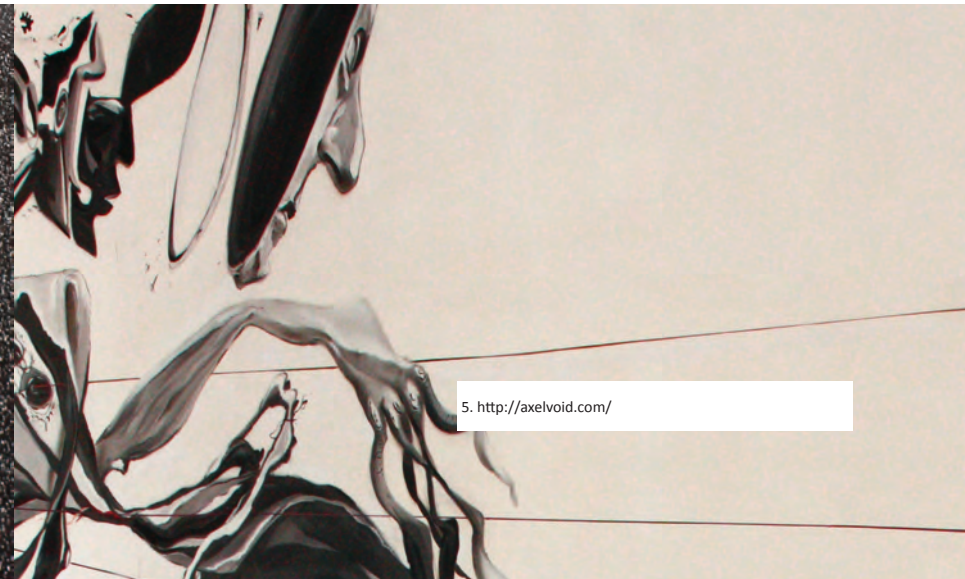
Laguna y Axel, *crew* peculiar, así se presentaron al Certamen, aunque finalmente actuaron por separado; un estoico castellano de Almagro y un norteamericano de nacimiento aunque afincado desde niño por Andalucía. El surrealismo expresionista de Laguna se diseminó por varios muros y recibió enigmático a los alumnos de Bellas Artes, cada día, durante doce meses. Axel, en el Ágora, junto a la agencia de viajes, tradujo su trabajo⁵ con la imagen fotográfica al muro, en blanco y negro, con pasmosa facilidad expresiva.

Laguna and Axel, an unusual *crew*, that's how they presented themselves at the Competition, although in the end they acted separately; a stoic Castilian from Almagro and a North American by birth who has lived in Andalusia since he was a child. Laguna's expressionist surrealism spread over several walls and he enigmatically received Fine Arts students every day for twelve months. Axel, in the Agora, next to the travel agency, translated his work⁵ with photographic images to the wall, in black and white, with astonishing expressive ease.

23

La vicerectora d'Alumnat i Cultura, María Victoria Vivancos Ramón, i el vicerector de Professorat i Ordenació Acadèmica, José Luis Berné Valero, davant del mural d'Axel. Fotografia de Juan Canales.

5. <http://axelvoid.com/>

Dibo⁶, espere que gaudisca del disseny d'aquest catàleg. Em va explicar enfront del seu mur, reivindicava més aviat, un tractament més formal i sobri de tota la imatge que s'associava al festival: des d'aquesta publicació a la web. Estava cansat de la imatge infantiloide i superficial associada al *Graffiti Movement*. Vaig recollir el guant, malgrat no ser Poliniza una *jam* de grafit. Compartisc idees de Fernando Figueroa Saavedra sobre aquest tema, cite exactament com escriu:

“Aquesta vinculació entre grafit i vandalisme és tan forta que molts *escriptors* associen aquests termes de forma inseparable. No poden concebre el grafit fóra del vandalisme ni el vandalisme pot comprendre's sense tenir en compte la més elegant i edificant forma de *destrucció*: el grafit?”.

En la seua provocació va cercar relacions simbòliques i formals amb l'entorn immediat i l'ús de l'espai. Va utilitzar elements tòpics de

24 Dibo⁶, espero disfrute del diseño de este catálogo. Me explicó frente a su muro, reivindicaba más bien, un tratamiento más formal y sobrio de toda la imagen que se asociaba al Festival: desde esta publicación a la web. Estaba cansado de la imagen infantiloide y superficial asociada al *Graffiti Movement*. Recogí el guante, pese a no ser Poliniza una *jam* de grafiti. Comparto ideas de Fernando Figueroa Saavedra al respecto, cito exactamente como escribe:

“Esta vinculación entre graffiti y vandalismo es tan fuerte que muchos *escritores* asocian dichos términos de forma inseparable. No pueden concebir el graffiti fuera del vandalismo ni el vandalismo puede entenderse sin tener en cuenta la más elegante y edificante forma de *destrucción*: el graffiti?”.

En su provocación buscó relaciones simbólicas y formales con el entorno inmediato y el uso del espacio. Utilizó elementos tópicos de la

I hope Dibo⁶, enjoys the design of this catalogue. As we were standing in front of his wall he explained, demanded rather, a more formal, restrained treatment of all the images associated with the Festival: from this publication to the website. He was tired of the childish, superficial images associated with the *Graffiti Movement*. I picked up the glove, even though Poliniza was not a graffiti jam. I share Figueroa Saavedra's ideas on this, I cite him word for word:

“This link between graffiti and vandalism is so strong that many *writers* associate the terms inseparably. They cannot conceive of graffiti outside vandalism nor can vandalism be understood without taking into account the most elegant and edifying form of *destruction*: graffiti?”.

In his provocation he sought symbolic and formal relationships with the surrounding environment and the use of the space. He used

6. <http://www.dibone.com/>

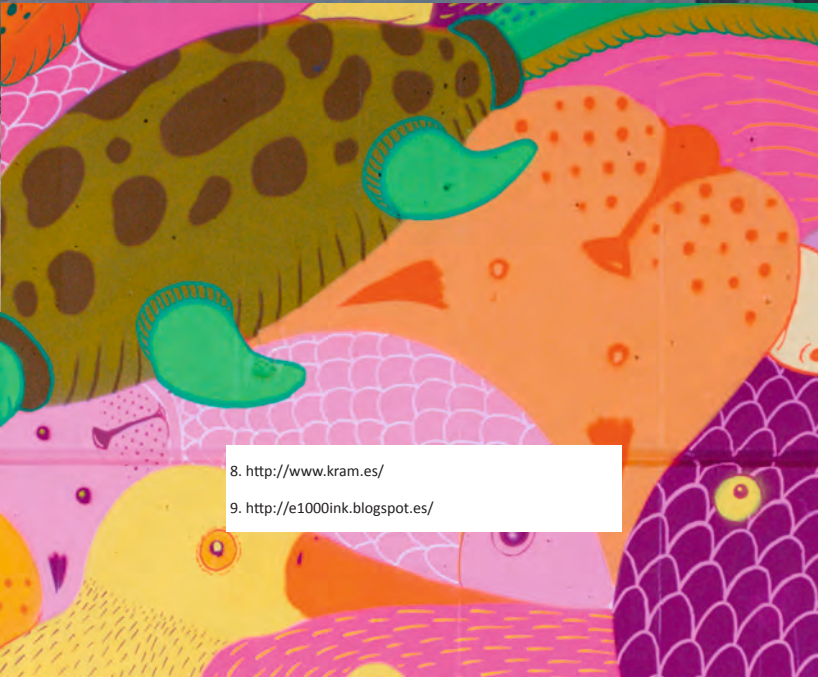
7. FIGUEROA SAAVEDRA, FERNANDO. *Graphitfragen*, anexos de *Cuadernos del Minotauro*, Ediciones Minotauro Digital, Madrid, 2006, p. 130.

l'acadèmia, criticant-la com a mètode educatiu. El seu espai va ser el mur pantalla, proper als tallers d'escultura, d'obligada visió per als estudiants que acudeixen diàriament als tallers, i que els anima a la rebel·lia.

academia, criticándola como método educativo. Su espacio fue el muro pantalla, cercano a los talleres de escultura, de obligada visión por los estudiantes que acuden diariamente a los talleres, animándolos a la rebeldía.

8. <http://www.kram.es/>

9. <http://e1000ink.blogspot.es/>

Kram⁸, de Barcelona, i E1000ink⁹, de Madrid, inusitadament seriosos i treballadors. Van cuidar amb excel·lència els seus acabats. Concentrats en els seus murs tots els dies i a tota hora. Kram, al costat del Restaurant La Vella, va aconseguir que la seua serp multicolor fóra referència efímera d'aquest espai durant un any. E1000ink, com en un joc infantil o un quadre de Giuseppe Arcimboldo, no podies evitar clavar-te enfront del seu mural, esbalaït, contemplant la multiplicitat de colors i formes animals. Tots dos em van deixar marca, positiva i entranyable.

topical elements from academia, criticising it as an educational method. His space was the wall screen close by the sculpture workshops, so students had to see it every day on their way to the workshops, encouraging them to rebel.

Kram⁸, de Barcelona, y E1000ink⁹, de Madrid, inusitadamente serios y trabajadores. Cuidaron con excelencia sus acabados. Concentrados en sus muros todos los días y a todas horas. Kram, junto al Restaurante La Vella, consiguió que su serpiente multicolor fuera referencia efímera de ese espacio durante un año. E1000ink, como en un juego infantil o un cuadro de Giuseppe Arcimboldo, no podías evitar clavarte frente a su mural, absorto, contemplando la multiplicidad de colores y formas animales. Ambos me dejaron huella, positiva y entrañable.

Kram⁸ from Barcelona and E1000ink⁹ from Madrid were unusually serious and hard-working. They took great care over the finishes, concentrating on their walls every day, at all hours. Kram, next to La Vella Restaurant, made a multicolour snake that was an ephemeral reference point for that space for the whole year. As in a child's game or a Giuseppe Arcimboldo painting, you couldn't avoid getting stuck in front of E1000ink's wall, absorbed, contemplating the multiplicity of colours and animal shapes. Both left a positive, intimate impression on me.

Estava pendent la visita de Kenor en el Poliniza, ja hi van estar Flan, Zosen, Pez, Kapi i Ovni. Alguns col·legues més no han pogut entrar en les successives seleccions. Es percep una dolça afinitat que connecta els carrers de BCN i VLC, en particular amb la gent que ha pintat abans i després de l'Ordenança cívica (2006) de l'Ajuntament de Barcelona. La vinculació va arribar fins a publicar *Pioners del grafit a Espanya*, de Gabriela Berti¹⁰, reeditat recentment.

Estaba pendiente la visita de Kenor en el Poliniza, ya estuvieron Flan, Zosen, Pez, Kapi y Ovni. Algunos colegas más no han podido entrar en las sucesivas selecciones. Se percibe una dulce afinidad que conecta las calles de BCN y VLC, en particular con la gente que ha pintado antes y después de la Ordenanza Cívica (2006) del Ayuntamiento de Barcelona. La vinculación llegó hasta publicar *Pioneros del Graffiti en España*, de Gabriela Berti¹⁰, reeditado recientemente.

La OGT Crew rompió un muro nuevo. Stook, Malakkai, Diam y Lust, fueron capaces, simpatía arrolladora, de negociar con la Dirección de la Escuela Técnica Superior de Gestión en la Edificación casi el doble del espacio que tenían asignado. Lo llenaron todo, no sin gran esfuerzo, pero si con suma gracia.

L'OGT Crew trencà un mur nou. Stook, Malakkai, Diam i Lust van ser capaços, amb simpatia irresistible, de negociar amb la Direcció de l'Escola Tècnica Superior de Gestió en l'Edificació quasi el doble de l'espai que tenien assignat. Ho van omplir tot, no sense gran esforç, però sí amb molta gràcia.

I was awaiting Kenor's visit to Poliniza, as Flan, Zosen, Pez, Kapi and Ovni were already there. Some other colleagues weren't able to get in to the successive selections. A sweet affinity can be perceived that connects the streets of Barcelona and Valencia, in particular with the people who have painted before and after Barcelona City Council's Civil Regulations (2006). The link extended to the publication of *Pioneros del Graffiti en España*, by Gabriela Berti¹⁰, recently reedited.

The OGT Crew broke a new wall. With their warm, friendly personalities, Stook, Malakkai, Diam and Lust won over the Advanced School of Building Management in their negotiations to double the amount of space assigned to them. They filled it all, with great effort, but also with considerable flair.

10. http://www.upv.es/pls/obib/sic_publ.FichPublica?P_VISTA=&P_IDIOMA=c&P_ARM=2254

Para seguir leyendo haga click aquí